

Białystok, 21.01.2025 r.

Zn. spr.: ZS.6004.2.2022

Sz. P.
Witold Koss
**Dyrektor Generalny
Lasów Państwowych**

Dotyczy: procedowania Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Augustów na lata 2025-2034 w kontekście opinii Dyrektora RDOŚ w Białymstoku z dnia 13 stycznia 2025 roku

W związku z otrzymaniem w dniu 14.01.2025 roku opinii od Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 13 stycznia 2025 roku (znak: WPN.611.3.10.2024.MW) do przygotowanego przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Augustów na lata 2025-2034, przedstawiam stanowisko tutejszej Dyrekcji LP i proszę o akceptację dalszego postępowania z projektem PUL.

Niniejsze pismo kieruję do Dyrektora Generalnego LP, ponieważ Dyrektor RDOŚ w Białymstoku poprzez opinię do ww. projektu PUL:

- próbuje wyznaczyć ramy prowadzenia gospodarki leśnej określone w art. 7 ust. 1, 2 i art. 8 *Ustawy o lasach z 28 września 1991 r.* (Dz. U. 2024 r. poz. 530), czym wykracza poza swoje kompetencje,

- nie wskazuje braków, błędnych wniosków czy innych uchybień w opracowanej prognozie oddziaływania na środowisko projektu PUL, która została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 1, art. 52 ust. 1, 2 i art. 53 ust. 1 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z 3 października 2008 roku* (Dz. U. 2024 poz. 1112), a wręcz przeciwnie potwierdza że przeprowadzono wszystkie niezbędne analizy oraz wprowadzono dodatkowo szereg działań ochronnych np.: wyłączenie z użytkowania rębного drzewostanów na siedliskach Bb, BMb, LMb, kęp starodrzewów tworzących bufory wokół śródleśnych bagien, źródlisk, torfowisk, jezior, rzek i innych cieków w celu wzmocnienia walorów przyrodniczych lasów zagospodarowanych,

zredukowanie poboru miąższości w wydzieleniach zaplanowanych do użytkowania rębego w których znajdują się fragmenty siedlisk przyrodniczych, stanowiska gatunków chronionych, ograniczenie cięć wynikające z polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 r. dotyczącego wstrzymania lub ograniczenia pozyskania drewna w najcenniejszych kompleksach leśnych i wiele innych,

- oczekuje radykalnych zmian w przygotowanym projekcie PUL, nie przedstawiając żadnych dowodów czy przykładów negatywnych oddziaływań zabiegów gospodarczych planowanych do wykonania w omawianym planie na istniejące stanowiska zwierząt, roślin lub grzybów chronionych oraz na siedliska przyrodnicze Natura 2000.

Chciałbym podkreślić że w ramach prac planistycznych VI rewizji urządzania lasu, RDLP w Białymstoku przygotowała projekt Planu urządzania lasu Nadleśnictwa Augustów na lata 2025-2034, ze szczególnym naciskiem na wzmocnienie ochrony środowiska przyrodniczego Puszczy Augustowskiej, co umożliwi spełnianie przez te lasy ich znaczących funkcji pozaprodukcyjnych: społecznych, przyrodniczych i turystycznych, w znacznie szerszym stopniu niż to było dotychczas. W ramach tego podejścia, w przedłożonym do opiniowania projekcie PUL zaplanowano, w stosunku do planu poprzedniej, V rewizji urządzania lasu:

- zmniejszenie o 56% miąższościowego etatu użytkowania rębego,
- zmniejszenie o 19% powierzchni manipulacyjnej wszystkich cięć rębnych,
- ograniczenie o ponad 77% powierzchni rębni zupełnych,
- zwiększenie o około 75% powierzchni drzewostanów pozostawionych bez wskazań gospodarczych,
- utworzenie na około 6,8% powierzchni leśnej lasów o wiodącej funkcji społecznej gdzie priorytetem jest rekreacja i ochrona krajobrazu leśnego.

W celu ochrony bogactwa przyrodniczego lasów oraz zachowania najstarszych drzewostanów na przedmiotowym terenie oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społeczeństwa, w projekcie PUL pozostawiono bez wskazań gospodarczych ponad 24% drzewostanów nadleśnictwa, najcenniejszych pod względem przyrodniczym lub społecznym. W przebudowie drzewostanów wiodącą rolę przypisano rębniom złożonym o wydłużonym okresie przebudowy oraz rębniom retencyjnym. Wprowadzono

dotatkowo szereg działań ochronnych w celu wzmocnienia walorów przyrodniczych lasów zagospodarowanych (realizacja wytycznych: Zarządzenia nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 18.09.2024 r., w sprawie Projektu Nadleśnictw Puszczańskich, Zarządzenia nr 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 23.07.2024 r., w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego zarządzenia nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 12 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe).

Efektem szczególnego traktowania w projekcie PUL drzewostanów cennych, jest przewidywany wzrost powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich na koniec okresu gospodarczego o 1348,47 ha. Udział drzewostanów ponad 100-letnich z 18,2% wg stanu na 2025 rok, wzrośnie na koniec okresu gospodarczego (2034 r.) do 23,4% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa. Przeciętny wiek drzewostanów wynoszący w 2025 roku 71 lat, w 2034 roku wyniesie 78 lat (wzrost o 7 lat przy założeniu że plan zostanie wykonany w 100% co rzadko ma miejsce).

Na podstawie Zarządzenia nr 58 DGLP z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”, utworzono Zespół Lokalnej Współpracy (przedstawiciele samorządów, mieszkańców, branży turystycznej i inni), w porozumieniu z którym wyznaczono Lasy o zwiększonej Funkcji Społecznej na powierzchni 1753,83 ha. W tym areale gospodarka leśna została sprowadzona na drugi plan, priorytetem jest trwałość i stabilność krajobrazu leśnego.

Podsumowując pragnę podkreślić że przedmiotowy projekt PUL został sporządzony zgodnie ze obowiązującymi przepisami prawa a także wymogami formalnymi dotyczącymi uzgodnień, opiniowania i konsultacji. Prognoza oddziaływania PUL na środowisko została sporządzona zgodnie z wytycznymi Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 29 grudnia 2022 roku (pismo znak: WPN.611.3.10.2022.MW), tj. z „Zakresem i stopniem szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Augustów” a także art. 51 ust. 1 i art. 52 ust. 1, 2 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska*

oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z 3 października 2008 roku (Dz. U. 2024 poz. 1112).

W związku powyższym stoję na stanowisku że projekt Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Augustów na lata 2025-2034, został opracowany właściwie, zaś prognozę oddziaływania planu na środowisko wykonano rzetelnie, stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. Natomiast opinia Dyrektora RDOŚ zakłada praktyczne wykluczenie prowadzenia gospodarki leśnej w drzewostanach powyżej 100-110 lat na całym obszarze Nadleśnictwa Augustów (oraz Nadleśnictwa Płaska – równolegle czasowo opracowywany PUL, a w dalszej konsekwencji całej Puszczy Augustowskiej) na podstawie subiektywnej oceny, klasyfikującej te wszystkie drzewostany jako potencjalne siedliska gatunków chronionych – co w ocenie RDOŚ w Białymstoku jest wystarczającym argumentem do zamrożeniem gospodarki leśnej na 100% powierzchni takich lasów (dopuszczając tylko cięcia sanitarne i usuwanie drzew z dna lasu). Należy podkreślić że w wielu sytuacjach jest to postulat sprzeczny z ustanowionym Zarządzeniem Dyrektora RDOŚ w Białymstoku Planem Zadań Ochronnych Obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska (Dz. U. Woj. Podl. 2020 poz. 4651), np. działaniem nr 47 – *„Poprawa stanu siedliska. Przebudowa rębnią złożoną o średnim okresie odnowienia”*, czy działaniem nr 70 – *„Prowadzenie prac leśnych w obrębie stanowisk sasanki w okresie zimowym przy pokrywie śnieżnej. Zabezpieczenie istniejących stanowisk przed przypadkowym zniszczeniem, w tym lokalizacja kęp pozostawianych na zrębie w miejscach występowania gatunku.”*

RDLP w Białymstoku dochowała wszystkich reguł formalnych i prawnych polskiego systemu prawnego, który obliguje organ opracowujący projekt, o którym mowa w art. 46 lub art. 47 ust 1: *„poddaje projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, opiniowaniu przez właściwe organy”*, o których mowa w art. 57 i art. 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. Zważywszy że: *„(...) wyrażona opinia nie ma charakteru wiążącego dla organu, który opracowuje opiniowany dokument”* (J. Filipek, Znaczenie określeń ..., s.133). K. Gruszecki [w:] Komentarz do ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, wyd. IV, LEX/el.2023, art. 54.

Dlatego po uzyskaniu decyzji zatwierdzającej lasy ochronne, dokumentację projektu PUL w obecnej formie, wraz z poszerzoną argumentacją odnośnie opinii

Dyrektora RDOŚ (w tym również do analogicznej opinii do projektu PUL Nadleśnictwa Płaska na lata 2025-2034), zamierzam przesłać za pośrednictwem Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych do zatwierdzenia w Ministerstwie Klimatu i Środowiska.

Tadeusz Wilczyński
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów
Państwowych w Białymstoku

/podpisano elektronicznie/

W załączeniu:

1. Opinia RDOŚ w Białymstoku z dnia 13.01.2025 r (WPN.611.3.10.2022.MW)